

Helsingin kiertotalouden klusteriohjelma

Mira Jarkko

Projektipäällikkö

Helsingin kaupunki

Helsinki

**Business
Helsinki**

Ohjelma

FutureBuilt – Circular buildings

Ulla Hahn, arkkitehti

Kiertotalous Helsingin kaupungin Tilat-palvelun rakennushankkeissa

Annukka Eriksson, Tilat-palvelu, Helsingin kaupunkiympäristön toimiala

Vattuniemen kiertotaloushanke ja materiaalikiertoalusta

Aki Finér, Motiva Services & Sami Jokela, 1001 Lakes

10.30–10.45 KAHVITAUKO

Uudelleenkäytettävien rakennustuotteiden kelpoisuuden osoittaminen

Antti Koponen, Rasek Consulting

Uudelleenkäytettävien rakennusosien käytön edistäminen talonrakentamisessa: UURAKET-hanke käynnistyi

Katja Tähtinen, Rakennustietosäätiö

Uudelleen käytettävien rakennuselementtien kiertotalouden ekosysteemi (DfD-Ecosystem)

Arto Saari, Tampereen yliopisto

Purammeko suotta? Paneelikeskustelu purkamisen syistä ja ratkaisuista

Paneelin moderoi Pekka Pakkanen, Planetary Architecture

11.45–12.30 LOUNAS

Ohjelma

Ehjänä purun suunnittelu, esimerkkinä ontelolaatat ja väliseinät

Jukka Lahdensivu, Ramboll

Vinyylilattioiden kierrätyspotentiaali ja CO2-säästöt julkisissa rakennuksissa

Janne Lauronen, Tarkett

Katualueiden kaivutöiden kiertotalousnäkökulmat: kaukolämpö- ja sähköverkkopilottien toteutus

Katja Lehtonen, Ytekki & Jyrki Paavilainen, WSP

Tiiliseinän uudelleenkäyttö, SATO

Kirsi Ojala, SATO & Petri Salmi, Spolia Design & Teemu Kuosmanen, IdeaStructura

13.30–13.45 KAHVITAUKO

Kiertotalouden materiaalit asuinrakentamisessa

Laura Kainulainen, Ramboll

Kevytsavi ja kestävyys

Johanna Hyrkäs, Aalto-yliopisto

Uutta muotoilua yrityksille kestäviä materiaaleja hyödyntäen

Elisa Luoto & Heidi Maria Huovinen, Young Finnish Design

Closing Loops – opiskelijakilpailu rakentamisen kiertotalouteen: voittajatyön esittely

Mari Koskinen, Helsingin kaupunki

Klusteri kirittää rakentamisen kiertotaloutta

Kiertotalous on paras keino vähentää rakentamisen aikaisia päästöjä ja hillitä luonnonvarojen ylikulutusta. Helsingin kaupungin kiertotalouden klusteriohjelma edistää kiertotalouden mukaista liiketoimintaa yhdistämällä rakennusalan toimijat.

Kiertotalouden toteutuminen vaatii koko alan panosta, mutta osaamista puuttuu. Siksi tarvitaan uuden kokeilemista, tutkimustietoa ja oppien jakamista. Kiertotalousklusteri toimii siltana eri toimijoiden välillä.

Klusteri tukee käytännön kokeiluja ja toimijoiden välistä yhteistyötä. Se avaa kiertotalouden pullonkauloja lisäämällä eri rakennusalan toimijoiden ymmärrystä toistensa tarpeista.

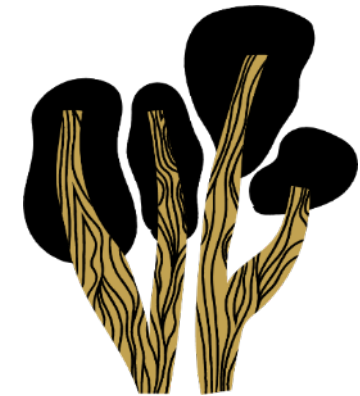
Kokoamme yhteen yli 100 rakennussektorin toimijaa kehittämään uutta liiketoimintaa

Kiinteistö- ja rakennusalan yritykset, materiaalien tuottajat, suunnittelijat, digitaalisten ratkaisujen tarjoajat, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, alan yhdistykset.

Kaupunki toimii kehitysalustana, mutta myös yksityisten toimijoiden kohteet ovat mukana.

Kokeiluja, innovaatiohaasteita ja TKI-hankkeita, joissa etsitään uusia kiertotalouden mukaisia rakentamisen ratkaisuja ja liiketoimintaa.

Havaittuja kehityskohteita

Liiketoiminta

- Varastointi ja logistiikka
- Kustannustehokas ehjänä purku
- Rakennusosien kunnostaminen
- Kelpoisuuden osoittamisen yhteneväiset käytännöt
- Suunnittelu

Lainsäädäntö ja kannustimet

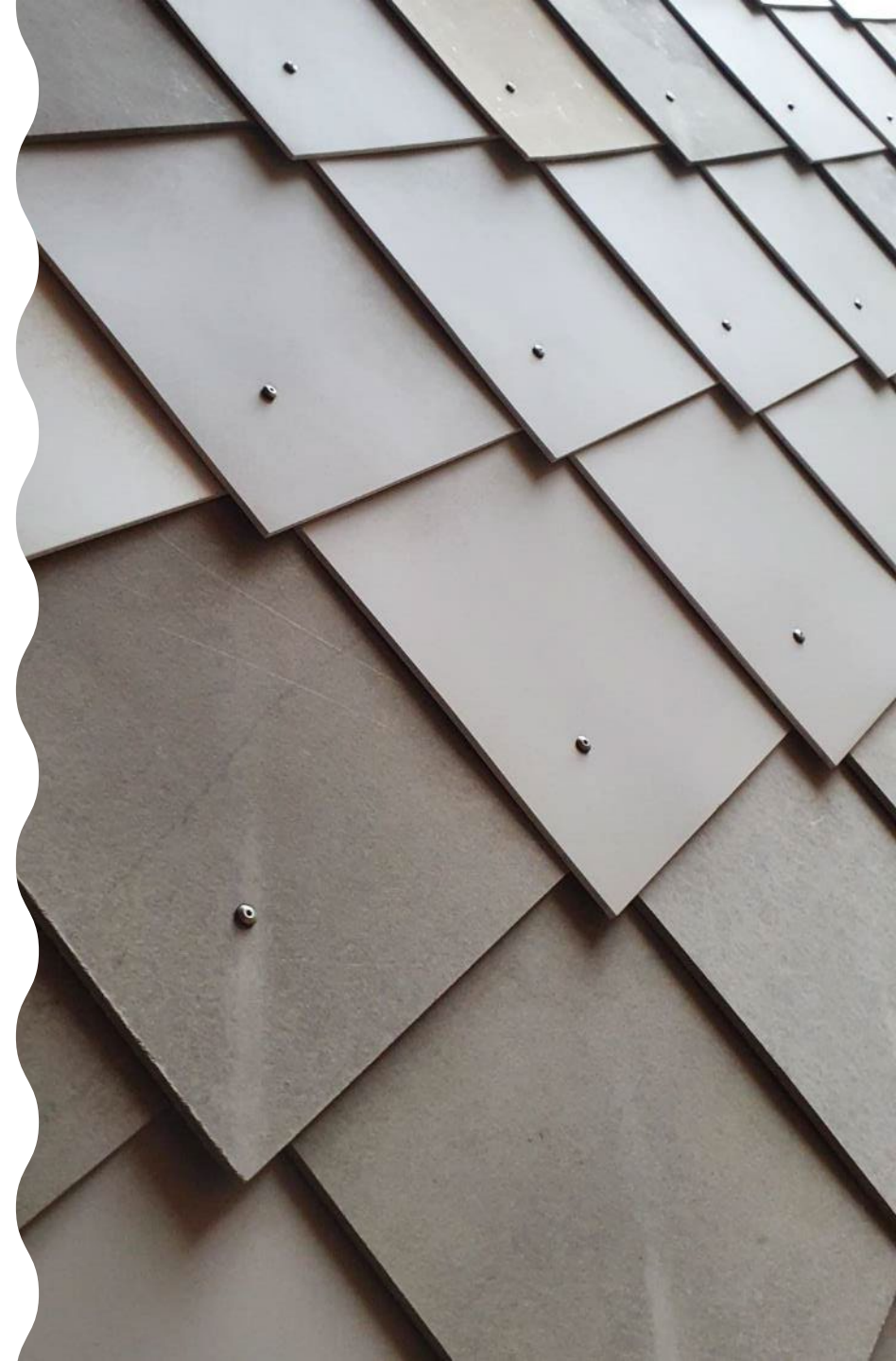
- Jätelaki ja sen tulkinta
- Verotus
- Erilaiset helpotukset

Hankinnat

- Tilaajien osaaminen
- Tarjoajien osaaminen
- Kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen
- Vastuukysymykset ja rahoitus
- Purkaa vai korjata

Kiertotalouden mittaristo ja tavoitteet

- Hiilijalanjälki ei yksin riitä
- Luonnonvarojen kulutus
- Purkamisen ja uudisrakentamisen vertailu

Klusterin fokuksessa

Liiketoiminta

- Varastointi ja logistiikka
- Kustannustehokas ehjänä purku
- Rakennusosien kunnostaminen
- Kelpoisuuden osoittamisen yhteneväiset käytännöt
- Suunnittelu

Lainsäädäntö ja kannustimet

Hankinnat

- Tilaajien osaaminen
- Tarjoajien osaaminen
- Kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen
- Vastuukysymykset ja rahoitus
- Purkaa vai korjata

Millaista toimintaa toivotte klusterilta jatkossa?

Jäsenkysely syksy 2022

Klusteri on pystynyt tuottamaan sellaisia sisältöjä, jotka on koettu hyödyllisiksi, tarpeellisiksi ja innostaviksi -- klusteriohjelma voi todella merkittävästi vaikuttaa lähitulevaisuuden käytäntöihin rakentamisen kiertotaloussektorilla Suomessa.

- Toimijoiden törmäyttämistä
- Kiertotalouden arvoketjujen kehittämistä
- Käytännönläheistä ja ohjaavaa apua
- Aktiivista pilotointia ja konkreettisia kokeiluja
- Kustannustietouden lisääminen ja hyvien käytäntöjen jakaminen.
- Avointa näkymää isoista tavoitteista ja kaikista projekteista
- Helsingin kaupungin projektien esittelyä

Tule mukaan!

- Onko sinulla suunnittelu- ja rakennushanke, jonka kiertotaloutta haluaisitte edistää? Esim.
  - **Toimistotilojen remontointi**
  - **Purkuhanke**
  - **Uudisrakennushanke**
- Onko yritykselläsi joku kiertotalouteen liittyvä haaste, johon haluaisitte etsiä ratkaisua yhdessä esimerkiksi pienemmän **kokeilun** tai **innovaatiokilpailun** avulla?
- Haluaisitko olla mukana järjestämässä yhdessä klusterin kanssa?
  - **Aamukahvitilaisuutta**
  - **Vierailukäyntiä**
  - **Kiertotalouslabraa**
- Ei ole mielessä mitään erityistä, mutta haluaisit keskustella ja pohtia voisiko jotain kiinnostavaa löytyä
- Haluaisitko keskustella jostain tietysti hankkeesta tarkemmin?

Kevään tilaisuudet

31.1.	Kiertotalouslabra 1. Rakennushankkeen tavoitteet ja vaikutukset Lisätietoa >	4.4.	Kiertotalouskoulutus yhteistyössä GBC Suomi Lisätietoa >
6.2.	Rakennusmateriaalien ja -osien uudelleenkäyttö: Tiedon arkkitehtuuri ja hyödyntäminen -työpaja Lisätietoa >	5.4.	Kiertotalous-Suomi, Ratkaisuralli, tontinluovutus
9.2.	Purkualan pyöreän pöydän keskustelutilaisuus Lisätietoa >	10.5.	Klusterin aamukahvit – teema avoin
2.3.	Closing Loops -suunnittelukilpailun näyttelyn avajaiset Kaupunkiympäristotalolla		
7.3.	Kiertotalouden klusteriohjelman kevätseminaari		

Kiertotalouden mukaisten tontinluovutuskriteerien kehitystyö

- Tampereen johdolla lähdetty yhdessä useiden kaupunkien kanssa kehittämään yleistä kriteeristöä, mitä kaikki voivat vapaasti käyttää tontinluovutuskilpailuissa tai – ehdoissa.
- Kriteereistä voi antaa palautetta Kiertotalous-Suomen ratkaisurallissa 5.4.
- <https://kiertotaloussuomi.fi/tapahtuma/rakentamisen-ratkaisuralli-virtuaalinen-tyopajasarja/>

Teema	Aika	Ilmoittaudu viimeistään	Tilaisuuden kohderyhmä:
Rakennusten ja alueiden väliaikaiskäyttö	20.3.2023 klo 12 – 15	13.3.	Kiinteistöjen käyttäjät, haltijat sekä väliaikaisen käytön mahdollistajat
Osittainen purkaminen	27.3.2023 klo 12 – 15	20.3.	Kunnat, purkutoimien suorittajat, arkkitehdit
Kiertotalouden tontinluovutus	5.4.2023 klo 9 – 12	29.3.	Rakennusliikkeet (+muu suunnittelu ja konsultointi), tontin omistajat

Artikkelit ja julkaisu'

- [Vaihtoehtoisten betonituotteiden hankinta -keskustelutilaisuus toi odotettua jatkoa huhtikuussa aloitetulle vuoropuhelulle](#)
- [Vattuniemessä puretaan uudelleenkäyttö mielessä – näin hanke etenee](#)
- [Kevytpurku säästää rahaa ja luonnonvaroja](#)
- [Nuoret muotoilijat ja kestävät materiaalit yhdistävä kilpailu käynnistyi](#)
- [Helsinki kutsui betoniyritykset innovoimaan uusia ratkaisuja päästöjen vähentämiseksi – neljä yritystä pilotoimaan kaupungin kanssa](#)
- [Helsingin kaupunki kutsuu Aalto-yliopiston arkkitehtuurin ja rakennustekniikan opiskelijat suunnittelemaan puretuista rakennusosista uusia varastoja](#)
- [Closing Loops – Opiskelijakilpailu rakentamisen kiertotalouteen](#)
- [Digiloikka myös rakentamisen kiertotalouteen – yhteisellä datalla kunnianhimoiset tavoitteet](#)
- [Betoniyritykset tutkivat, voisiko purkuvillalla osin korvata sementin](#)
- [Jätkäsaaren uudessa korttelissa kiertotalous ulottuu asukkaiden arkeen asti](#)
- [Vaihtoehdot betonille kiinnostavat: huhtikuun keskustelutilaisuus saa jatkoa syksyllä](#)
- [Kiertotalousklusteri tutustui betonin murskaukseen](#)
- [Kiertotalousklusteri kutsuu betoniteollisuuden yritykset innovaatiohaasteeseen testaamaan purkuvillan hyödyntämistä betonin valmistuksessa](#)
- [Rakennusteollisuus kirittää kiertotaloutta – Lauttasaaren Vattuniemen purkukiinteistöistä esimerkkejä alalle](#)
- [Keskustelutilaisuus betoninkaltaisten tuotteiden käytöstä ja hankkimisesta 27.4.2022](#)
- [Reimagine Buildings -leirillä syvennyttään rakennusosien uudelleenkäyttöön](#)

Klusterin videot

Kiertotalouskoulutukset (2022)

Helsingin kaupungin kiertotalouden klusteriohjelman ja Motiva Servicesin vuoden 2022 aikana järjestämä rakentamisen kiertotaloutta edistävä koulutussarja.

- [Purkuhankkeen läpivienti kiertotalouden periaatteiden mukaisesti](#)
- [Uudelleen käytettävien ja kierrätystuotteiden tuotekelpoisuuden osoittaminen](#)
- [Purkuprosessin suunnittelu ja toteutus rakennusosien ja irtaimiston talteenoton sekä uudelleenkäyttöön ohjaamisen näkökulmasta](#)
- [Kiertotaloussuunnitelma – case Heikkiläntie](#)
- [Purkujätteen kierrätys](#)
- [Rakennusosien ja materiaalien uudelleenkäyttö – Tapaustutkimus Helsingin Käpylässä](#)
- [Uudelleenkäytettävien rakennustuotteiden kelpoisuuden osoittaminen](#)

Infovideot (2022)

Osat kiertoon -sarja

- [Osat kiertoon – Purkuohjeilla kohti kiertotalouden tavoitteita](#)
- [Osat kiertoon – Kevytpurku tuo säästöä purkukustannuksiin](#)

Innovaatiohaasteet

- [Innovaatiohaaste betoniteollisuudelle](#)

Tulossa

- Closing Loops – Opiskelijakilpailu rakentamisen kiertotalouteen
- Osat kiertoon – Arkkitehtisuunnittelu antaa suuntaviivat kiertotaloudelle

Ajankohtaista tietoa klusterista

Lisätietoa:

Testbed.hel.fi
@TestbedHelsinki

Tilaa uutiskirje:
kiertotalousklusteri.hel.fi

Tutustu videoihin:
bit.ly/kiertotalousklusteri

Klusteritiimi:

Mira Jarkko
Eeva Jalovaara
Ronny Rantamäki
Mette Hiltunen

Yhteystiedot:

etunimi.sukunimi@hel.fi

Helsinki

Mukana klusterissa

1001 Lakes Oy
Aalto-yliopisto
aDT Oy
AFRY Finland Oy
AICCI Oy
A-Insinöörit Suunnittelu Oy
A-Kruunu Oy
Apila Group Oy AB
AQVA Finland Oy
ARKCons Oy
ARK-house arkkitehdit
Arkkitehdit Tommila Oy
Arkkitehtitoimisto Skammi Oy
Bonava Suomi Oy
Circulation Oy
Citynomadi
Consti Oyj
Destaclean Oy
Durat
EKO-SAFA
Ekotekt Ab
Espoon kaupunki
Ethica Oy
Fagerhult Oy
FCG Finnish Consulting Group Oy
Finnfoam Oy
Forum Virium Helsinki
Granlund Oy

Green Building Council Finland
Green Net Finland ry
GRK Infra Oy
Haaga-Helia AMK
Hartela Etelä-Suomi Oy
Helsingin kaupungin
rakentamispalveluliikelaitos Stara
Helsingin yliopisto
HSY
IdeaStructura Oy
INARO Integrated Architecture Office
Industryhack Oy
Insinööritoimisto Polartek Oy
JT-Export Oy
Karirakenne Oy RKL
Keko Geopolymeerit Oy
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö
Ilmarinen
Kierivä Oy
Kierrätysoperaattori Risain Oy
Kiertotalouden erikoislehti Uusiouutiset
KIRAHub
KOVA ry
Kreate Oy
Lahti ilma Oy
Lassila & Tikanoja Oyj
LIIKE Oy Arkkitehtistudio
Lotus Demolition Oy

Lumoin Oy
Luomoa Oy
Metropolia Ammattikorkeakoulu
Mikkelin Kehitysyhtiö Miksei Oy
Mittäviiva Oy
Motiva Services Oy
NCC
NREP Oy
Planetary Architecture Oy
Profit Interior Oy
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus
Rakennusasiaintoimisto Aarre Oy
Rakennustietosäätiö RTS
Rakennuttajatoimisto HTJ Oy
Ramboll Finland Oy
Ramirent Finland Oy
Remeo Oy
Revisol Oy
RIL ry
ROCKWOOL Finland Oy
Rockx Oy
Rototec Oy
Rudus Oy
Saint-Gobain Finland
SATO Oyj
Senaatti-kiinteistöt
Setlementtiasunnot Oy
Sitowise Oy

Skanska Oy
Spolia Design Oy
SRV
Swerock Oy
Taival Advisory Oy
Tampereen yliopisto
Tarkett Oy
Teräsrakenneyhdistys ry
The North Mix
Tiileri
TTS Työteho-seura
Turku Science Park Oy / 3C Cluster -
Circular materials and solutions for
Construction
Uusioaines Oy
Vaihtolavacom Oy
Vantaan kaupunki
Verona Growth
VTT Technical Research
Welado
WSP Finland
Ympäristöministeriö
Yrjö ja Hanna -säätiö
Y-Säätiö
Ytekki Oy

